

HISTORIA DE ESPAÑA

OPCIÓN A

1. **Define os seguintes termos** (extensión recomendada, 3-4 liñas por termo) (2 puntos, 0,50 por termo):
-Antigo Réxime, cantonalismo, Directorio Militar, Sección Feminina.

2. **Explica a seguinte cuestión** (extensión recomendada unha cara de folio, 25/30 liñas) (3 puntos):
Escolle e responde só unha destas dúas opcións:
a) Os principios básicos do ideario ilustrado.
b) A Primeira República (proxecto de constitución federal e cantonalismo).

3. **Composición histórica** (5 puntos):

Os seguintes textos deben permitirche facer unha redacción sobre os principais sectores industriais e o papel do ferrocarril na España do século XIX. Tendo en conta os documentos e o seu contexto, debes atender cando menos á evolución dos sectores téxtil e siderúrxico e as súas diferenzas rexionais, así como ás características do desenvolvemento ferroviario español e os seus efectos sobre o conxunto da economía.

Doc. 1. En 1860 o escritor catalán Manuel Angelón describía o desenvolvemento industrial de Cataluña:

“En España a palabra industria trae infaliblemente á memoria a palabra Cataluña. O principado é sen dúbida o núcleo da forza e riqueza industrial da Península; Barcelona é chamada por propios e estraños a Manchester da nosa querida patria (...).

Non hai probablemente industria ningunha que non teña en Cataluña a súa representación, e non en pequena escala, senón en vastas proporcións. Os fiados e tecidos de algodón, os estampados, os tecidos de seda e la nas súas múltiples calidades, damascos, veludos, tisús, encaixes, máquinas, papel, todo se fabrica no antigo principado”.

Fonte: M. Angelón, *Isabel II. Historia de la reina de España*, Barcelona, López Bernegosi Editor, 1860, p. 559.

Doc. 2. Distribución rexional da produción siderúrxica española (medias anuais en miles de toneladas):

Período	Produción	Andalucía	Biscaia	Asturias
1861-1865	45,65	14,65	11,73	13,17
1871-1875	45,53	4,46	8,72	24,90
1881-1885	131,59	2,89	76,71	40,08
1896-1900	289,24		227,69	102,81

Fonte: Jordi Nadal, *El fracaso de la Revolución Industrial en España*, Barcelona, Ed. Ariel, 1975, p.167.

Doc. 3. En febreiro de 1851 o diario conservador *El Heraldo* facíase eco da inauguración do ferrocarril Madrid-Aranxuez:

“Poucas solemnidades viu Madrid desde a súa fundación que poidan compararse en brillo, (...) en esperanza do porvir, á que presenciou o domingo. A inauguración do ferrocarril de Aranjuez é o primeiro paso que dá a capital da monarquía cara ao mar; é o anuncio seguro de que tarde ou cedo os ricos produtos de Castela, da Mancha e dalgunhas provincias meridionais, estancados hoxe, e afogando na súa improdutiva abundancia ao seu mesmo produtor, impedindo a creación de capitais, e deixando ermos campos feraces que poderían alimentar a metade de Europa, lograsen baleirarse nos grandes mercados do mundo, e cambiarse polos produtos que necesitamos e de que carecemos”.

HISTORIA DE ESPAÑA

OPCIÓN B

1. **Define os seguintes termos** (extensión recomendada, 3-4 liñas por termo) (2 puntos, 0,50 por termo):
-Catastro de Ensenada, afrancesados, Manifesto de Sandhurst, Sindicato Vertical.
2. **Explica a seguinte cuestión** (extensión recomendada unha cara de folio, 25/30 liñas) (3 puntos):
Escolle e responde só unha destas dúas opcións:
a) Os Decretos de Nova Planta e os seus efectos.
b) A crise da UCD e o golpe de estado.
3. **Composición histórica** (5 puntos):
Os seguintes textos deben permitirche facer unha redacción sobre a crise de 1917, os gobernos de concentración e a guerra de Marrocos. Tendo en conta os documentos e o seu contexto, debes atender cando menos ás diversas causas da crise, os seus efectos sobre o sistema de quendas e o agravamento da situación provocado polo desastre de Annual.

Doc. 1. Petición da Asamblea de Parlamentarios. Barcelona, 19 de xullo de 1917:

“A política do actual Goberno, sobre significar unha provocación a Cataluña e a España enteira, constitúe á vez un agravio ao Parlamento e un obstáculo a que as ansias de renovación que sente o país poidan obter normal satisfacción.

(...) Que declarando o Goberno e os partidos que teñen maioría nas actuais Cortes, que estas non poidan actuar en funcións de constituíntes, e considerando a Asemblea que urxe deliberar e resolver sobre a organización do Estado, a autonomía dos municipios e os demais problemas que as circunstancias expoñen con preša inaprazable para a vida do país, entenden que é indispensable a convocatoria de novas Cortes, que en funcións de constituíntes, poidan deliberar sobre estes problemas e resolvelos”.

Doc. 2. Manifesto do Comité de folga á clase traballadora. Madrid, 12 de agosto de 1917:

“Aos obreiros e á opinión pública: Chegou o momento de poñer en práctica, sen vacilación ningunha, os propósitos anunciados polos representantes da U.X.T. e da C.N.T. no manifesto subscrito por estes organismos no mes de marzo último.

(...) Pedimos a constitución dun Goberno provisional que asuma os poderes executivos e moderador e prepare, previas as modificacións imprescindibles nunha lexislación viciada, a celebración de eleccións sinceras, dunhas Cortes constituíntes que aborden, en plena liberdade, os problemas fundamentais da constitución política do país. Mentres non se conseguiu ese obxectivo, a organización obreira áchase absolutamente decidida a manterse na súa actitude de folga”.

Doc. 3. Discurso parlamentario pronunciado por Indalecio Prieto en outubro de 1921 sobre o Desastre de Annual.

“(…)vistes, señores, despois dun desastre da magnitude do que foron teatro aquelas odiosas terras da zona de Melilla, a frugalidade, a sobriedade, a sequidade con que o señor presidente do Consello o expuxo ante o país: unhas cantas frases para dicir que non podía haber esaxeración ao cualificar o desastre; unha ausencia total, absoluta, de datos sobre a contía e magnitude da catástrofe e a máis absoluta ausencia tamén de todo xuízo sobre as causas que a procrearon”.